

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 1.12.2008
KOM(2008) 804 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

”För ett tillämpligt informationssamhälle”

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

”För ett tillgängligt informationssamhälle”

[SEK(2008) 2915]

[SEK(2008) 2916]

1. SAMMANFATTNING

Efterhand som samhället utvecklas till ett ”informationssamhälle” är det ofrånkomligt att vi blir mer och mer beroende av teknikstödda varor och tjänster i vårt dagliga liv. Eftersom dessa produkter ofta är svårtillgängliga kan många européer med funktionsnedsättning fortfarande inte dra nytta av de fördelar som informationssamhället innebär.

Frågan om e-tillgänglighet har under de senaste åren fått stor uppmärksamhet från politiskt håll. År 2006 enades EU:s ministrar i den s.k. Rigadeklarationen om mål för att åstadkomma klara framsteg senast 2010. Under 2007 stod det klart att utvecklingen fortfarande gick alltför långsamt och att det krävdes ytterligare ansträngningar för att uppnå Rigamålen. Webbtillgänglighet, särskilt tillgängligheten till myndigheters webbplatser, prioriteras allt mer i och med att Internet får allt större betydelse i vår vardag.

Kommissionen anser att det nu är hög tid att lägga fast en mer **sammanhållen, gemensam och effektiv strategi för e-tillgänglighet, i synnerhet webbtillgänglighet**, så att informationssamhället snabbare blir tillgängligt för alla, i enlighet med vad som anges i den förnyade sociala agendan¹. I detta meddelande beskriver kommissionen den nuvarande situationen, varför ett agerande på EU-nivå behövs och vilka åtgärder som krävs.

För att åstadkomma en gemensam och sammanhållen **strategi för e-tillgänglighet** bör följande åtgärder vidtas:

- De europeiska standardiseringsorganisationerna bör **fortsätta sitt standardiseringsarbete för e-tillgänglighet** för att minska fragmenteringen av marknaden och underlätta ett mer omfattande införande av IKT-stödda varor och tjänster.
- Medlemsstaterna, berörda parter och kommissionen bör **stimulera en högre grad av innovation och teknikspridning** på området e-tillgänglighet, i synnerhet genom att utnyttja EU:s program för forskning och innovation och strukturfonderna.
- Alla berörda parter bör **fullt ut utnyttja** de möjligheter att främja e-tillgänglighet som **gällande EU-lagstiftning** erbjuder. När rättsakter ses över och när nya lagförslag läggs fram kommer kommissionen att införa lämpliga krav om e-tillgänglighet.
- Kommissionen kommer att **understödja samarbete mellan berörda parter** för att främja åtgärdernas sammanhållning, samordning och genomslag. Bland annat kommer en ny tillfällig högnivågrupp att få till uppgift att ge vägledning om den övergripande strategin för e-tillgänglighet (inklusive webbtillgänglighet) och föreslå prioriterade åtgärder för att undanröja hinder för e-tillgänglighet.

¹ KOM(2008) 412.

För att påskynda utvecklingen när det gäller **webbtillgänglighet** bör följande åtgärder vidtas:

- De europeiska standardiseringsorganisationerna bör **snabbt anta europeiska standarder** för webbtillgänglighet när World Wide Web Consortium har fastställt nya webbricklinjer (WCAG 2.0).
- Medlemsstaterna bör **öka sina ansträngningar** för att göra den offentliga sektorns webbplatser **tillgängliga** och **gemensamt förbereda sig för att snabbt kunna anta** europeiska standarder för webbtillgänglighet.
- Kommissionen kommer att **följa utvecklingen och offentliggöra framstegen**, och kan i ett senare skede följa upp detta med lagstiftning.

2. E-TILLGÄNGLIGHET

E-tillgänglighet innebär att man övervinner tekniska hinder och problem som personer med funktionsnedsättning och många äldre stöter på när de försöker ta del av informationssamhället på lika villkor.

Om alla människor ska ha lika möjligheter att delta i dagens samhälle måste alla IKT-varor och IKT-tjänster också vara tillgängliga för alla. Hit hör inte bara datorer, telefoner, tv-apparater och e-förvaltning, e-handel och teletjänstcentraler utan även självbetjäningsterminaler som uttagsautomater och biljettautomater.

2.1. Nuvarande situation

E-tillgängligheten är en enorm och växande utmaning: omkring 15 % av invånarna i Europa har en funktionsnedsättning och upp till en av fem européer i förvärsaktiv ålder har funktionsnedsättningar som kräver särskilda lösningar. Tre av fem personer skulle ha nytta av e-tillgänglighet, eftersom den allmänna användbarheten förbättras².

E-tillgängligheten får socio-ekonomiska effekter både för enskilda personer och för Europa som helhet. Exempelvis kan tillgängliga IKT-lösningar hjälpa äldre arbetstagare att fortsätta att vara yrkesverksamma samt främja spridningen av nätbaserade offentliga tjänster som e-förvaltning och e-hälsovård. En bristande e-tillgänglighet utestänger betydande delar av befolkningen och hindrar dem i deras yrkesutövning, utbildning, fritid, demokratiska deltagande och sociala liv. En ökad e-tillgänglighet bidrar därför till målen om ekonomisk och social integration.

Många länder har antagit åtminstone någon form av lagstiftning eller stödåtgärder för att främja e-tillgänglighet, och delar av IKT-branschen gör stora ansträngningar för att göra sina varor och tjänster bättre tillgängliga³.

E-tillgänglighet är också en central del av EU:s politik för e-integration⁴. I ett större sammanhang omfattas IKT av tillämpningsområdet för det föreslagna direktivet om

² *The Demographic Change — Impacts of New Technologies and Information Society* (Den demografiska utvecklingen – Effekterna av ny teknik och informationssamhället).

³ Se det bifogade interna arbetsdokumentet för närmare uppgifter.

⁴ Meddelandet om i2010 KOM(2005) 229, meddelandet om e-tillgänglighet KOM(2005) 425 och meddelandet om e-integration KOM(2007) 694.

likabehandling, som handlar om tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster som är tillgängliga för allmänheten⁵. Europeiska gemenskapen och medlemsstaterna måste också uppfylla sina skyldigheter enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning när det gäller IKT-produkters tillgänglighet. Vissa delar av EU:s lagstiftning omfattar redan direkt eller indirekt frågor som rör e-tillgänglighet.

2.2. Skäl till ytterligare åtgärder

Trots alla fördelar och den politiska uppmärksamheten är utvecklingen när det gäller e-tillgänglighet fortfarande otillfredsställande. Det finns många slående exempel på att det finns brister på detta område. Exempelvis finns textrelätjänster, som är oumbärliga för döva och personer med talsvårigheter, bara tillgängliga i hälften av medlemsstaterna och i bara sju medlemsstater kan man få direkt tillgång till larmtjänster via texttelefon. Tv-utsändningar med syntolkning, textade tv-program och tv-program med teckenspråkstolkning är fortfarande mycket sällsynta och bara 8 % av alla uttagsautomater som de två största bankerna i Europa har installerat kan "tala" med kunden⁶.

Gällande EU-regelverk om e-tillgänglighet är begränsat. I medlemsstaterna hanteras e-tillgänglighet på en rad olika sätt, både när det gäller vilka aspekter som tas upp (vanligen fast telefoni, tv och tillgänglighet till offentliga webbplatser) och i vilken omfattning politiska instrument används. IKT-branschen ställs därmed inför en mängd olika krav och stor osäkerhet, vilket gör det svårt att uppnå de skalfördelar som krävs för att långsiktigt säkra innovation och marknadstillväxt. Delar av branschen är aktivt engagerade och samarbetar med användarna (t.ex. om tillgänglig digital-tv), men alltför många står bara vid sidan av och tittar på.

Det största problemet på detta område är att det nuvarande arbetet inte får tillräcklig verkan därför att det inte är sammanhållet och saknar klara prioriteringar och lagstiftningsmässigt och ekonomiskt stöd.

En gemensam och sammanhållen EU-strategi för e-tillgänglighet är därför nödvändig för att väsentliga förbättringar ska kunna uppnås.

2.3. Föreslagna åtgärder

(1) Förändring genom klarare politiska prioriteringar, bättre samordning och stärkt samarbete mellan berörda parter

På EU-nivå har en rad åtgärder vidtagits de senaste åren. Nu är det dags att öka synergieffekterna mellan dessa åtgärder och stärka vissa åtgärdsområden för att uppnå en mer omfattande och ihållande verkan.

Medlemsstaterna, användarna och branschen måste öka sina ansträngningar och försöka uppnå en större verkan genom att samarbeta mer på EU-nivå och utnyttja EU:s befintliga politiska instrument på ett bättre sätt. För att stödja och stärka den gemensamma strategins sammanhållning och verkan och bidra till arbetet med att fastställa prioriteringar kommer kommissionen att tillsätta en tillfällig **högnivågrupp för e-tillgänglighet** som ska vara underställd högnivågruppen för i2010. I denna grupp ska företrädare för

⁵ KOM(2008) 426.

⁶ För mer information se MeAC-undersökningen (*Measuring progress of e-accessibility in Europe*).

konsumentorganisationer, funktionshindrade och äldre, tillverkare och tjänsteleverantörer inom IKT och hjälpmedelsteknik, universitet och berörda myndigheter ingå.

I början av 2009 kommer kommissionen att tillsätta en **tillfällig högnivågrupp** som ska ta fram riktlinjer för prioriteringar och en mer sammanhållen strategi för e-tillgänglighet. Berörda parter uppmanas att delta i detta samarbete.

Kommissionen kommer att **förstärka sitt nuvarande stöd till samarbetet** med och mellan berörda parter. I synnerhet de grupper som arbetar med genomförandet av i2010, standardiseringsfrågor, telekomfrågor och handlingsplanen på handikappområdet bör följa högnivågruppens riktlinjer när de utformar sina prioriteringar. Det är också viktigt att användarna, berörda myndigheter och branschen förstärker sitt engagemang och samarbete i frågor som rör e-tillgänglighet.

Prioriteringar för e-tillgänglighet behöver fastställas. Webbtillgänglighet är en första prioritering där den föreslagna sammanhållna och gemensamma strategin kan tillämpas. Nästa prioritering är tillgängligheten till digital-tv och elektronisk kommunikation, bl.a. ett gemensamt europeiskt larmnummer. I detta syfte bör samarbetet mellan användarna och branschen intensifieras och, med hjälp av högnivågruppen, knyts samman bättre med lagstiftning och innovationstöd på EU-nivå.

Självbetjäningsterminaler och elektroniska banktjänster är ett annat högprioriterat område⁷. Ett närmare samarbete mellan berörda parter kommer att göra det enklare att fastställa ytterligare prioriteringar och ett gemensamt program för det framtida arbetet.

Kommissionen har redan tagit upp e-tillgänglighet i sitt förslag till en ny version av den europeiska kompatibilitetsramen för e-förvaltning⁸ och kommer att göra så även när den följer upp i2010-initiativet och handlingsplanen på handikappområdet.

Kommissionen kommer att se till att e-tillgänglighet fortfarande har hög **politisk prioritet** vid uppföljningen av i2010 och handlingsplanen på handikappområdet.

Insatserna för närmare samordning och samarbete kommer att förstärkas ytterligare genom ett ökat utnyttjande av de åtgärder som anges nedan.

(2) Övervakning av framsteg och ökad utbredning av god praxis

Kommissionen kommer att inleda en undersökning under 2009 för att fortsätta att bevaka de allmänna framstegen och genomförandet av åtgärder på området e-tillgänglighet och webbtillgänglighet. Detta som en uppföljning till två undersökningar som genomfördes 2006-2008⁹. Inom ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation kommer kommissionen att för 2009 föreslå ett nytt temanätverk för e-tillgänglighet och webbtillgänglighet för att ytterligare stärka samarbetet mellan berörda parter och uppbyggnaden av erfarenhet och god praxis. Den kommer också att förstärka *ePractice*, nätverket för utbyte av god praxis i fråga om e-förvaltning, e-hälsovård och e-integration, som redan har samlat en enorm mängd fackkunskap om e-tillgänglighet.

⁷ Se rapporten om det offentliga samrådet.

⁸ <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/7728>

⁹ MeAC and study on accessibility of ICT products and services for disabled and elderly people.

Kommissionen kommer att övervaka framstegen vid genomförandet av åtgärder på området webbtillgänglighet och e-tillgänglighet samt främja samarbete och utbyte av god praxis genom **undersökningar** och genom ett **temanätverk** som kommer att inledas 2009 **inom ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation**.

(3) Stöd till innovation och teknikspridning

Forskning och innovation på området e-tillgänglighet får redan omfattande stöd. Under 2008 fick 13 nya projekt omkring 43 miljoner euro från EU:s forskningsprogram. Kommissionen kommer aktivt att fortsätta att stödja arbetet med e-tillgänglighet och IKT för ett självständigt boende för äldre och under 2009 utlysa ytterligare ansökningsomgångar inom ramen för EU:s forskningsprogram.

Kommissionen kommer att **se till att e-tillgänglighet får hög prioritet inom forskning och innovation** från och med 2009.

Medlemsstaterna och kommissionen kommer att använda sig av det gemensamma forskningsprogrammet it-stöd i hemmet, som inleddes 2008, för att främja innovativa IKT-baserade lösningar för ett självständigt boende och för prevention och behandling av kroniska sjukdomar hos äldre människor.

För att påskynda teknikspridningen finansierade kommissionen under 2008 inom ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation ett pilotprojekt om tillgänglig tv och pilotprojekt om IKT för äldre. Under 2009 kommer kommissionen att finansiera ett pilotprojekt om "totalkonversation" (en kombination av ljud, text och video till stöd för personer med funktionsnedsättning), som ska hjälpa hörselskadade och personer med talsvårigheter att använda det europeiska larmnumret 112.

Medlemsstaterna och berörda parter uppmanas att **främja innovation och teknikspridning för e-tillgänglighet** via strukturfonderna, sjunde ramprogrammet, programmet för it-stöd i hemmet och nationella program.

Enligt strukturfondsförordningen¹⁰ ska medlemsstaterna beakta tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning som ett kriterium för tilldelning av stöd. Kommissionen kommer i detta sammanhang att under 2009 tillhandahålla en "verktygslåda för funktionshinder", som gäller för IKT, och uppmantra medlemsstaterna och regionerna att se till att IKT-tillgänglighet införs i deras kriterier för offentlig upphandling och finansiering.

Kommissionen kommer att tillhandahålla en **verktygslåda för funktionshinder** som gäller för IKT under 2009 och kan användas inom strukturfonderna och andra program.

(4) Underlättande av standardisering

Kommissionen fortsätter att understödja e-tillgänglighet i sitt arbetsprogram för standardisering. I synnerhet de europeiska standardiseringsorganisationernas mandat 376 är ett viktigt standardiseringsarbete för främjande av e-tillgänglighet.¹¹ Kommissionen kommer

¹⁰ Rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

¹¹ Syftet med mandat 376 är att underlätta offentlig upphandling och praxis på området IKT i syfte att undanröja hinder för funktionshindrades och äldres deltagande i informationssamhället. De europeiska

att främja användningen av resultaten av detta standardiseringsarbete och kommer att försöka se till att arbetet med mandat 376 fortskrider snabbt så att själva standarderna och de därmed sammanhängande systemen för bedömning av överensstämmelse kommer till stånd. Denna process kommer att kompletteras och understödjas av dialogen med berörda parter, utbyte av god praxis och pilotprojekt för teknikspridning i enlighet med de åtgärder som föreslås i detta meddelande.

De europeiska standardiseringsorganisationerna bör inom ramen för mandat 376 **snabbt utarbeta EU-standarder** för e-tillgänglighet i samarbete med berörda parter under 2009 och därefter.

(5) Utnyttjande av gällande lagstiftning samt ny lagstiftning

Det finns ett klart samband på nationell nivå mellan den lagstiftning som har antagits och de framsteg som faktiskt skett i fråga e-tillgänglighet¹². Forskningen visar på de risker som uppstår när lagstiftningen skiljer sig åt mellan länderna i EU. På grundval av detta och med utgångspunkt i meddelandena från 2005 och 2007 har kommissionen börjat undersöka om det är möjligt med en mer generell lagstiftning för e-tillgänglighet.

Eftersom detta område är så omfattande och komplext och präglas av en stadig utveckling råder det dock ännu inte något klart samförstånd om en sådan EU-lagstiftning¹³, t.ex. vad gäller tillämpningsområde, standarder, efterlevnadsmekanismer och samband med gällande lagstiftning. Det råder visserligen klart samförstånd om behovet av att agera gemensamt för att förbättra e-tillgängligheten, men åsikterna om vilka frågor som först bör prioriteras går i sår. Kommissionen har därför kommit fram till att tiden ännu inte är mogen för ett lagförslag, utan kommer att fortsätta att undersöka huruvida detta går att genomföra och är relevant, med beaktande av vilka framsteg som görs på området.

Det finns dock bestämmelser i den befintliga EU-lagstiftningen som fortfarande inte utnyttjas tillräckligt, särskilt när det gäller radio- och teleutrustning, elektronisk kommunikation, offentlig upphandling, upphovsrätt i informationssamhället, likabehandling i arbetslivet, mervärdesskatt och undantag för statligt stöd¹⁴. Om dessa bestämmelser används fullt ut skulle detta avsevärt förbättra e-tillgängligheten i medlemsstaterna. Kommissionen uppmuntrar därför medlemsstaterna att utnyttja denna lagstiftning så långt som möjligt innan ny lagstiftning övervägs.

Flera av dessa EU-rättsakter håller på att ses över eller kommer att ses över inom kort¹⁵. Kommissionen kommer att försöka att se till att relevanta krav på e-tillgänglighet övervägs och förstärks vid dessa revideringar. Bestämmelserna i det gällande regelverket stärks dessutom avsevärt för användare med funktionsnedsättning genom lagförslagen för elektronisk kommunikation. Kommissionen kommer också att noggrant övervaka

standardiseringsorganisationerna fick detta mandat av Europeiska kommissionen för att ta fram en lösning för gemensamma krav (t.ex. för textstorlek, skärmkontrast, storlek på tangentbord osv.) och bedömning av överensstämmelse.

¹² Se MeAC-undersökningen och undersökningen om tillgängligheten när det gäller IKT-varor och IKT-tjänster för personer med funktionsnedsättning och äldre människor.

¹³ Vid det offentliga samrådet ansåg 90 % av användarorganisationerna att bindande lagstiftning har hög prioritet, medan bara 33 % av branschen och offentliga myndigheter delade denna åsikt.

¹⁴ Direktiv 2000/78/EG, 2002/21/EG, 1999/5/EG, 2004/18/EG, 2001/29/EG, 2007/65/EG.

¹⁵ Exempelvis pågår nu en översyn av direktiv 1999/5/EG om radioutrustning och teleterminalutrustning. I samband med detta kommer kommissionen att se till att möjligheten att aktivera artikel 3.3 f behålls.

införlivandet och tillämpningen av direktivet om audiovisuella medietjänster¹⁶, i synnerhet artikel 3c där det föreskrivs att medlemsstaterna ska uppmuntra medietjänstleverantörerna inom den egna jurisdiktionen att se till att deras tjänster successivt görs tillgängliga för synskadade och hörselskadade.

Kommissionen kommer att **se till att lämpliga bestämmelser om e-tillgänglighet införs när EU-lagstiftning ses över**. Medlemsstaterna, berörda parter och kommissionen bör för att förbättra e-tillgängligheten **utnyttja de möjligheter som finns i gällande lagstiftning fullt ut**.

3. WEBBTILLGÄNGLIGHET

Webbtillgänglighet är en viktig del av e-tillgängligheten, eftersom personer med funktionsnedsättning därmed får möjlighet att ta del av, förstå, surfa på, interagera med och själva bidra till webben. Även andra människor med nedsatt syn, manuell eller kognitiv förmåga, t.ex. äldre, har nytta av detta. Webbtillgänglighet har blivit särskilt betydelsefull i och med att mängden information och interaktiva tjänster som finns att tillgå via nätet har ökat explosionsartat, vilket t.ex. gäller banktjänster, handel, förvaltning och offentliga tjänster samt möjligheterna att kommunicera med släkt och vänner som bor långt bort.

3.1. Nuvarande situation

Trots att detta är så viktigt är webbtillgängligheten allmänt sett otillfredsställande i EU. Flera nationella och europeiska undersökningar som genomförts under de senaste åren visar att majoriteten av alla offentliga och privata webbplatser inte följer ens de mest grundläggande internationellt erkända riktlinjerna för tillgänglighet. Vid en aktuell undersökning följde bara 5,3 % av myndigheternas webbplatser och knappt någon av de kommersiella webbplatserna dessa grundläggande riktlinjer¹⁷. Detta bekräftar att många människor tycker att det är svårt att använda viktiga webbplatser och att de därför riskerar att helt eller delvis stängas ute från informationssamhället.

Tillgängligheten till offentliga webbplatser har fått alltmer politisk uppmärksamhet i medlemsstaterna under de senaste åren¹⁸. På EU-nivå uppmuntrades medlemsstaterna i ett meddelande om webbtillgänglighet 2001 att godkänna *Web Content Accessibility Guidelines* (WCAG, riktlinjer för tillgänglighet till webbinnehåll)¹⁹. Rådet har i två resolutioner²⁰ framhållit behovet av att göra Internet och dess innehåll snabbare tillgängligt. Europaparlamentet föreslog 2002 att alla offentliga webbplatser skulle vara fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning senast 2003²¹. År 2006 omfattade ministerförklaringen i Riga om ett informationssamhälle för alla ett åtagande om att samtliga av den offentliga sektorns webbplatser ska vara tillgängliga senast 2010.

På internationell nivå antog World Wide Web Consortium (W3C) 1999 version 1 av WCAG. På grund av tolkningsproblem genomfördes riktlinjerna inte fullständigt av medlemsstaterna

¹⁶ Direktiv 2007/65/EG.

¹⁷ MeAC-undersökningen.

¹⁸ Se det interna arbetsdokumentet.

¹⁹ KOM(2001) 529.

²⁰ 2002/C 86/02 och 2003/C 39/03.

²¹ C5-0074/2002-2002/2032(COS).

och med tanke på den snabba utvecklingen på Internet håller de nu på att bli föråldrade. W3C har under flera år arbetat med en ny version av specifikationerna (WCAG 2.0) som kommer att antas inom kort. Utmaningen denna gång är att undvika ett ofullständigt genomförande.

3.2. Skäl till ytterligare åtgärder

Att göra webbplatser mer tillgängliga kan i vissa fall vara en svår uppgift, innebära en del kostnader och kräva fakkunskap. Allt fler uppgifter och dokumenterade exempel visar dock att inte bara användare med funktionsnedsättning vinner på att en webbplats blir tillgänglig, utan även ägarna till webbplatsen och användarna generellt. Tjänsterna blir inte bara enklare att använda och sköta, utan används också av fler personer²². En förbättrad webbtillgänglighet betyder följaktligen att situationen förbättras inte bara för personer med funktionsnedsättning, utan även för andra, vilket därmed kan stärka de europeiska företagens konkurrenskraft.

Fallstudie: fördelar med en tillgänglig webbplats

Efter att ha gjort sin webbplats tillgänglig kunde ett företag som tillhandahåller finansiella tjänster i Storbritannien konstatera följande fördelar:

- Kunderna hittade information snabbare och stannade kvar på webbplatsen längre.
- Nya kunder använde tjänsten och därmed ökade försäljningen via nätet.
- Det var enklare, gick snabbare och var billigare att underhålla webbplatsen.
- Webbplatsen kom mycket högre upp i sökmotorernas sökresultatlistor.
- Kompatibilitetsproblem försvann och tillgången med mobila apparater förbättrades.
- Investeringen betalade sig helt inom mindre än tolv månader.

Den ihållande fragmenteringen när det gäller lagstiftningen i medlemsstaterna i kombination med avsaknaden av lagstiftning på EU-nivå fortsätter dock att hämma den inre marknaden, utgör hinder för konsumenter och medborgare på detta gränsöverskridande område samt hindrar branschens utveckling. I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionshinder föreskrivs skyldigheter rörande Internet som staterna ska uppfylla. Det är därför lämpligt med ytterligare åtgärder på EU-nivå.

3.3. Föreslagna åtgärder

Det är medlemsstaterna och de enskilda tjänsteleverantörerna som har huvudansvaret för att förbättra webbtillgängligheten. Det finns dock åtgärder som kommissionen kan vidta eller underlätta och som bidrar till att webbtillgängligheten i Europa förbättras snabbare, även utan särskild EU-lagstiftning om webbtillgänglighet. En gemensam och sammanhållen strategi kommer att leda till resultat. Följande åtgärdsområden är centrala:

(1) Underlättande av ett snabbt antagande och genomförande av internationella riktlinjer i Europa

²² Internt arbetsdokument.

Det råder ett brett samförstånd om att WCAG 2.0-riktlinjerna är de tekniska specifikationer som måste följas noggrant för att webbtillgänglighet ska åstadkommas. När W3C enats om riktlinjerna, vilket väntas inom kort, kommer harmoniseringsarbetet inom ramen för mandat 376 att kunna avslutas på europeisk nivå. Under tiden bör medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att Rigamålet för tillgängliga offentliga webbplatser uppnås. De bör också förbereda sig så att de nya specifikationerna för webbtillgänglighet snabbt kan införlivas i de nationella reglerna på ett gemensamt och sammanhållet sätt genom att

- under 2009–2010 offentliggöra uppdaterade tekniska riktlinjer och vid behov översätta relevanta W3C-specifikationer, och
- under 2009 identifiera berörda offentliga webbplatser och intranät²³ och se till att de blir tillgängliga senast 2010.

Kommissionen kommer att fortsätta att arbeta för att förbättra tillgängligheten till sina egna webbplatser och anpassa sina interna riktlinjer till de nya specifikationerna.

Icke-offentliga tjänsteleverantörer, i synnerhet ägare till webbplatser som tillhandahåller tjänster av allmänt intresse²⁴, och leverantörer av kommersiella webbplatser som är nödvändiga för deltagande i ekonomin och samhället uppmuntras också att förbättra webbtillgängligheten (från och med 2008).

Medlemsstaterna bör **se till** att deras offentliga webbplatser är **100 %-igt** tillgängliga senast 2010 och förbereda sig så att man snabbt kan övergå till de nya specifikationerna för webbtillgänglighet **på ett gemensamt och sammanhållet sätt**.

Webbplatsägare som tillhandahåller tjänster av allmänt intresse och andra relevanta webbplatsägare bör förbättra tillgängligheten till sina webbplatser.

De europeiska standardiseringsorganisationerna bör i samarbete med berörda parter snabbt utarbeta **EU-standarder för webbtillgänglighet** på grundval av WCAG 2.0.

Kommissionen håller på att förbättra tillgängligheten till kommissionens webbplatser och anpassa de interna riktlinjerna till de nya specifikationerna.

Kommissionen kommer att övervaka och understödja denna utveckling, uppmuntra medlemsstaterna att snabbt vidta åtgärder när det gäller de centrala aspekterna av genomförandet samt underlätta insamling och utbyte av praktiska erfarenheter, huvudsakligen via *ePractice*-plattformen²⁵. Beroende på hur snabba framsteg som görs och när standarderna är klara kommer kommissionen att överväga behovet av gemensamma EU-riktlinjer, bl.a. lagstiftning²⁶.

Kommissionen kommer att följa utvecklingen, offentliggöra resultaten och överväga behovet av gemensamma EU-riktlinjer, bl.a. lagstiftning (från och med 2009).

(2) **Ökad kunskap och främjad webbtillgänglighet**

²³ I enlighet med direktiv 2000/78/EG om likabehandling i arbetslivet.

²⁴ Som avses i KOM(2007) 725.

²⁵ www.epractice.eu.

²⁶ Se konsekvensanalysen till KOM(2007) 694.

Det finns ett stort behov av att skapa ökad uppmärksamhet och kunskap om behovet av webbtillgänglighet och lösningar för detta. Medlemsstaterna bör spela en ledande roll i detta avseende genom att

- på bred front främja tillgängligheten till webbplatser genom att tillhandahålla tydlig information och klara riktlinjer om webbtillgänglighet²⁷, inbegripet motsvarande hjälpmedelsteknik, och uppmuntra användningen av förklaringar om webbtillgänglighet²⁸,
- stödja utbildning och utbyte av kunskap och god praxis,
- köpa in tillgängliga verktyg och webbplatser vid sin offentliga upphandling,
- under 2009 utse en nationell kontaktpunkt för webbtillgänglighet, t.ex. via en webbplats, och
- följa utvecklingen beträffande i vilken utsträckning riktlinjerna följs, användarnas tillfredsställelse och genomförandekostnaderna för webbtillgänglighet för både offentliga och andra webbplatser samt rapportera om vilka framsteg som görs till högnivågruppen och allmänheten.

Medlemsstaterna bör spela en **ledande roll i arbetet med att öka medvetenheten och kunskaperna om** webbtillgänglighet på ett sammanhållet och effektivt sätt, och **rapportera om vilka framsteg** som görs till högnivågruppen.

4. SLUTSATS

Det krävs gemensamma och sammanhållna insatser på många fronter för att e-tillgänglighet ska åstadkommas. I synnerhet är det nödvändigt med omedelbara och snabba framsteg när det gäller webbtillgänglighet. Alla berörda parter har viktiga roller att spela för att det gemensamma målet om ett informationssamhälle för alla ska uppnås.

Kommissionen uppmanar rådet, Europaparlamentet, Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att framföra sina synpunkter på de åtgärder som ska vidtas för att göra informationssamhället tillgängligt för alla.

²⁷ IKT-utrustning som stöder funktionshindrades funktionella färdigheter.

²⁸ Där man tillhandahåller information om webbplatsens tillgänglighetspolicy, överensstämmelse med relevanta specifikationer, stöd för personer med funktionsnedsättning och möjligheter att klaga.

Bilaga – Översikt över åtgärder

E-tillgänglighet

Åtgärder	Datum	Ansvarig
Inrätta en tillfällig högnivågrupp som ska ta fram riktlinjer för prioriteringar och en mer sammanhållen strategi för e-tillgänglighet. Berörda parter uppmanas att delta i detta samarbete.	I början av 2009	Kommissionen, berörda parter
Säkerställa att e-tillgänglighet fortfarande har politisk prioritet vid uppföljningen av i2010 och handlingsplanen på handikappområdet.	2009-	Kommissionen
Övervaka genomförandet av åtgärderna på området webbtillgänglighet och e-tillgänglighet samt vilka framsteg som görs och främja samarbete och utbyte av god praxis genom undersökningar och genom ett temanätverk inom ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation.	2009-	Kommissionen, branschen och berörda parter
Säkerställande av att e-tillgänglighet får hög prioritet inom forskning och innovation.	2009 -	Kommissionen
Främja innovation och teknikspridning via strukturfonderna, sjunde ramprogrammet, programmet för it-stöd i hemmet och nationella program.	2009 -	Medlemsstaterna, övriga berörda parter
Tillhandahålla en verktyglåda för funktionshinder som gäller för IKT och kan användas inom strukturfonderna och andra program.	2009	Kommissionen
Snabbt utarbeta EU-standarder för e-tillgänglighet inom ramen för mandat 376, i samarbete med berörda parter.	2009-	De europeiska standardiseringsorganisationerna
Säkerställa att lämpliga bestämmelser om e-tillgänglighet införs när EU-lagstiftning ses över.	2008-	Kommissionen
Utnyttja de möjligheter som finns i gällande lagstiftning fullt ut för att förbättra e-tillgängligheten.	2008-	Medlemsstaterna, kommissionen, branschen och berörda parter

Webbtillgänglighet

Säkerställa att offentliga webbplatser är 100 %-igt tillgängliga och vidta föreberedande åtgärder för en snabb övergång till de nya specifikationerna för webbtillgänglighet på ett gemensamt och sammanhållet sätt.	2009-2010	Medlemsstaterna
Snabbt utarbeta EU-standarder för webbtillgänglighet på grundval av WCAG 2.0.	2009-	De europeiska standardiseringsorganisationerna (och

		berörda parter)
Förbättra tillgängligheten till kommissionens webbplatser och anpassa de interna riktlinjerna till de nya specifikationerna.	2009-	Kommissionen
Webbplatsägare som tillhandahåller tjänster av allmänt intresse och andra relevanta webbplatsägare ska förbättra tillgängligheten till sina webbplatser.	2009-	Övriga berörda parter
Följa utvecklingen, offentliggöra resultaten och överväga behovet av gemensamma EU-riktlinjer, bl.a. lagstiftning.	2009-	Kommissionen
Spela en ledande roll i arbetet med att öka medvetenheten och kunskaperna om webbtillgänglighet på ett sammanhållet och effektivt sätt, och rapportera om vilka framsteg som görs till högnivågruppen.	2008-	Medlemsstaterna